

# MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORNNA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA, PETEK, 29. SEPTEMBRA 1939.

ŠTEV. 3.

## Z zločinci se ne gradi nov svet!

Ko se je sklenil nemško-sovjetski pakt, je prinesel »Der deutsche Weg« (nemški emigrant-ski list, ki izhaja v Holandiji) 10. sept. zanimiv članek z naslovom: »Eisern? — oder nur sentimental.« — »Železna doba? Ali ne morda samo mehko čustvena.«

V začetku pravi, da imajo mnogi našo dobo za »železno« dobo, saj moderni človek ne pozna več čustev itd.

»Lahko bi rekli, da je »železo« v krvi in udih današnjega človeka vendar zelo mehke sorte in da so mnogi od teh, ki veljajo za močne može, za nadjudi, v resnici zelo čustveni ljudje, vetrnjaški in fantastični, od čisto malenkostnih maščevalnih čustev prežeti, brez notranje uravnovešenosti, včasih celo izrecni histeriki.«

\*

»Spomnimo se na čas, ko je boljševizem dvignil svojo strašno glavo. Pomislimo na moralno ogorčenost tistih dni. Človek bi mislil, da bodo »železni« ljudje te dobe takoj z gorjačami udarili nanj.

Toda oni niso dali svoji moralni jezi drugega izraza kakor to, da so se drug za drugim potegovali za naklonjenost novih gospodov in skušali skleniti z njimi dobičkonosne kupčije. »Železno« prav za prav to ni in moramo že reči, da je bilo železo v tem primeru naravnost škandalozno upogljivo.

Tudi pozneje smo si bili na jasnem o tem, da je boljševizem najhujše zlo naše dobe. Že iz političnih in gospodarskih ozirov bi se morala zapustiti ta pot. Toda to se ni zgodilo. Brez

pomoči izrecno konservativnih krogov bi Lenin sploh ne bil nikdar prišel v Rusijo. Brez zapadnih tehnikov in inženjerjev v sovjetski Rusiji sploh ne bi bilo nobene industrije. Predvsem pa je stala nasproti moralnemu odklanjanju boljševizma neprestana propaganda, ki je najučinkoviteje delovala s svojimi čustvenimi sredstvi.

Čeprav je ves svet bral o zoprnih procesih v Moskvi, čeprav je bil ves svet priča groznemu preganjanju Cerkve, čeprav je videl velikanski narod v zločinskih rokah brezvestnih tiranov, je vendar ta čudni svet dopustil, da se je venomer govorilo o »demokraciji« Rusiji, da je ta očiti pobornik razrednega boja in državljanske vojne dobil v roke taktirko v Zvezi narodov in da so ti nasilniki pridigali o evangeliju miru.

Vse to je bilo tako bedasto, kakor tista scena v nekem ruskem filmu, kjer so težak top namerili naravnost v publiko, prizor, ki so mu vedno močno ploskali. Buržuj je ploskal v kinu — v tem je brezupna žrtev propagande čustva — kanonom, ki so bili vanj namerjeni, in kar je še važnejše, ki jih je sam konstruiral in dobavljal.«

\*

Članek konča tako-le:

»Pomislimo vendar, da je povsod, kjer se gradi javno življenje, glavno vprašanje vse politike m o r a l n o vprašanje. Z zločinci se ne gradi noben nov svet, s tem tvegamo le svetovno revolucijo, če z njenimi nosilci ne delamo tako, kakor zahtevajo to pravica, morala in vera.«

Državniki sklepajo baje iz gospodarskih interesov zveze z boljševiki. Videti je, kakor da je človeštvo slepo in da ne vidi več, odkod prihaja zlo: kjer koli se namreč prikaže moskovska sovjetska zvezda, pomeni kri, sovraštvo in ogenj.

Kardinal dr. Innitzer

# Duh velikih Nemcev

**Albrecht Dürer,** eden največjih umetnikov svojega časa:

Pozdravljen, križani Jezus! Kdor v Te ne veruje, ne najde miru. Prosim Te, stoj mi na strani v vseh bojih zoper svet, meso in satana. Pomagaj mi v zadnji stiski in me reši večne smrti!

**Rihard Wagner,** veliki glasbenik:

Ljudje vidijo rešitev v fiziki; ne, Jezus je s svojim trpljenjem prinesel vsem rešitev.

**Leibnitz,** eden največjih modroslovcev vseh časov:

Daj moji trudni duši občutiti veličino Svoje sladke ljubezni. Komur žar Tvojega trpljenja ne more srca omečiti, o Jezus, ta je kakor kamen, brez življenja in ljubezni.

**Hans Thoma,** sloviti slikar:

Kršćanstvo je po nekaterih prenapetostih prišlo na glas, češ da je to religija za sužnje, za duševne revčke in slabiče. Mnogi to ponavljajo in mislijo, da s tem še bolj drži. Veliki možje pravijo, svet potrebuje junakov, da bo prišel v svoje kolesje. Res je! Vem pa, da more ravno krščanstvo napraviti iz sužnjev junake. To kaže število svetnikov in mučencev za Cerkev.

## Katoličan je državotvoren

Narodni odbor francoske KA je izdal proglas svojim članom na fronti:

Ob uri, ko Francija kliče svoje sinove na branike, pošiljajo zveze Žosistov, Žasistov, Žesistov, Žisistov in Zveza mornarske mladine, ki tvorijo veliko družino Zveze francoske katoliške mladine, vsem svojim članom, ki so danes na vojski, bodisi na suhem, v zraku ali na morju, svoj ljubezni polni pozdrav.

Vsi edini z Vami v isti dolžnosti, Vam izza fronte, s položaja, ki ga nam je dodelila božja Previdnost, prispevamo gorečnost naše vere, ponos nad našo sončno usmiljenostjo, ki bo — tako, kot nam naše gibanje velevala — naredila iz nas v našem sedanjem novem okolju priče, da Kristus v resnici biva.

V službi vseh naših bratov bomo izkoristili čas, v katerem živimo. Lajšali bomo gorje s svojim zgledom, s svojo hrabrostjo v preizkušnjah, s svojim optimizmom in svojo vero v zmago, da bomo živa in osvajačna priča za naše krščanstvo.

Najmlajši, ki jih klic mobilizacije še ni zajel, bodo pripravljeni storiti vse usluge, kolikor je v njih moči, vse, kar bo od njih domovina zahtevala.

Vsi pa, starejši in mlajši, bomo drug drugega podpirali in hrabrali z gorečo in neutrudno molitvijo.

Bolj kot kdaj drugič je danes vojak-član KA v službi vseh, zato da njegova ljubezen, usmiljenost in medsebojna pomoč svoje žarke izžareva na vse strani.

Kljub težavam, ki so prišle zaradi odhoda tolikih delavnih fantov, se bodo ti, ki so ostali, potrudili, da bodo s povečano delavnostjo nadaljevali veliko delo teh, ki sedaj branijo domovino.

## Resnica o francoski revoluciji

»Revue internationale des sociétés secrètes« se v daljšem sestavku peča z neutemeljenim poveličevanjem in proslavljanjem velikih revolucij, posebno pa s frazo, češ da je revolucija prinesla francoskemu narodu svobodo. Vprav obratno je res. Kakor plemstvo in duhovščina, tako je tudi ljudstvo pod tiranijo jakobincev silno trpelo. Revolucija je šla za tem, da deželo razkristjani. 140.000 Francozov je bežalo v inozemstvo, zato da bi se rešili pred terorjem.

Imenovani list prinaša pregled terorističnih dejanj od julija 1789. do julija 1794. Presenetljivo je število pokoljev in usmrtilcev. Nehote se spomniš: vsaka revolucija žre svoje lastne otroke. Samo pri pariškem revolucionarnem sodišču je padlo 2276 žrtev. Med temi je bilo samo 370 aristokratov in 149 duhovnikov. Velika večina žrtev je torej bila iz vrst delovnega ljudstva.

Hippolyte Taine, zgodovinar francoske revolucije in modroslovec, priznava v svojih »Origines de la France contemporaine«, da je pod samosilnostjo revolucionarjev največ trpelo ravno preprosto ljudstvo. Nato našteva: od 12.000 na smrt obsojenih je bilo 7545 kmetov, delavcev, vojakov, mornarjev, služkinj, šivilj, žena in hčera rokodelcev. »Naj rečejo, kar hočejo: revolucija 1. 1789. na noben način ni bila nobeno sponzno ljudsko gibanje za svobodo.«

## Katoličani na Nizozemskem in film

V malokateri deželi so katoličani že v začetku pokazali za film tako živahno zanimanje kakor na Nizozemskem. Nizozemski katoličani so pravočasno spoznali velik kulturni pomen filma.

Po prvih poskusih neposredno po svetovni vojni je bil v nizozemskem parlamentu sprejet filmski zakon, ki je določal, da se smejo predvajati samo taki filmi, ki imajo predhodno dovoljenje državne cenzure. Ta cenzurni odbor je tudi določal, kateri filmi so mladini med štirinajstimi in osemnajstimi letom prepovedani. Ker so bili nizozemski katoličani v tem času že primerno organizirani, so lahko vstopili v ta cenzurni odbor. Zastopa jih v tem odboru »Katolieke Film Centrale«. Vrh tega so župani katoliških provinc Nordbrabant in Limburg sklenili ustanoviti še lastno združenje, ki naj bi vršilo občinsko cenzuro. Imenuje se »Union der Gemeinden des Südens«. To združenje je izjavilo, da bo dovoljevalo samo take filme, ki jih bo priporočila »Kat. Film Centrale«. Poleg cenzu-

re pa je začela centrala tudi s proizvodnjo filmov. V letu 1939, je nekaj premožnejših katoličanov ustanovilo filmsko podjetje, ki je uporabljalo novo iznajdbo nemškega duhovnika dr. Konemanna, zvočni film. Ta iznajdba se je obnesla v dveh filmih: »Morje kliče« in »Pesem črni gora«. Vendar je zaradi prehude konkurence prišlo to podjetje kmalu v konkurz. Vendar pa to nizozemskim katoličanom ni vzelo poguma. Odločili so se za novo metodo in osnovali »Goed-Volk Bureau«, ki je združeval vse katoliške filmske družbe in proizvajalce filmov. V okrilju te nove ustanove pa so osnovali društvo »Delo za dober film«. To društvo je po eni strani razlagalo katoličanom, kakšnega pomena je film in kakšno pravno vrednost imajo posamezni filmi; po drugi strani pa je podpiralo nevtralne filmske družbe, kadar so predvajale dobre filme. Z obstoječimi sredstvi so mogli pridobiti tudi marsikatero tuje filmske družbe k snemanju neoporečnih katoliških filmov.

### TEČAJI ZA KATOLIŠKE AKADEMIKE V INDIJI

V Madrasu v Baugalore se vrše v tamošnjem »St. Joseph's College-u« poletni visokošolski tečaji za katoliško inteligenco. Tečaji trajajo po več mesecev in obsegajo predavanja iz filozofije, teologije in socialne vede. Na svečanosti ob začetku tečajev je bil tudi prosvetni minister pokrajinske vlade Madrasa, ki je izjavil, da so ti tečaji »središče duševnega življenja katoličanov in vrelce moči za katoliško gibanje v Indiji«. Za tem je poudaril še nenavadne uspehe katoliških kolegijs, ki mlade Indijce sijajno usposablja, da morejo kasneje prevzeti odgovorne javne položaje.

### UBOGAJMO SV. OČETA!

V španskem mestu Tarrasa je bil ob koncu avgusta sprejem novih članov v organizacijo Katoliške akcije. Odličen prelat, ki je tej slavnosti prisostvoval, je imel ob tej priliki govor, ki je tudi za naše razmere primeren. Med drugim je dejal: »Ali veste, zakaj smo v državljanski vojni zmagali? Ker smo imeli voditelja in nekaj generalov, ki so znali poveljevati, in vojake, ki so vedeli, da morajo ubogati in so ubogali. Imejte zaupanje v svoje škofo, ki so od Boga prejeli poslanstvo vodstva — poveljevanja. Ubogajte jih! Vi delate za tisto domovino, kjer se bomo nekega dne sešli z vsemi tistimi, ki so se v naši vojni darovali za Boga in Španijo. Niti besedice ne spreminite od smernic, ki vam jih preko vaših škofov pošilja sv. stolica. Ubogajte jo!«

### MILIJONI V DOBRE NAMENE

Glasilu čikaške nadškofije, tednik »New World« prinaša kratko poročilo o zbirkah tamošnjih katoličanov. Tako so v preteklem letu zbrali za misijone 251.513 dolarjev (14 milijonov din). Prispevki za škofijske dobrodelne ustanove so bili mnogo višji. Dosegli so višino 1.125.000 dolarjev (62 milijonov dinarjev).

In kje so Tvoji dinarji za potrebe slovenskega katoliškega gibanja?

## Apostolski delegat iz Mezopotamije pripoveduje:

Mlado kraljestvo Irak je nastalo v svetovni vojni. Bolj je znana ta dežela pod imenom Mezopotamija.

Dominikanci in karmeličani so pripravili v več kakor dveh stoletjih z neutrudljivo gorečnostjo in sredi neprestanih težkoč verski prepovedi dežele, ki je bila zibelka krščanstva.

Ta Cerkev orientu je šela v prvih časih krščanstva deset milijonov vernikov in s Perzijo skupaj je imela več kakor 230 škofij. Danes je v Iraku vernikov samo stotisoč in še ti spadajo k raznim obredom: kaldejskemu, sirskemu, armenskemu, latinskemu in grškemu.

Delovanje duhovnikov je zaupano očetom dominikancem iz Mosula. Siro-kaldejsko semenišče, ki je dalo Cerkvi že enega kardinala, enega patriarha, več nadškofov in škofov, bo dalo še znanprej mnogo dobrih in gorečih duhovnikov.

Redovi domačih katoličanov se pravilno razvijajo in z zadovoljstvom

## „MLADI PLAMEN“ IN „DEJANJE“

Ko sem v čitalnici (študijski knjižnici) pregledoval, kake revije so na razpolago, sem med drugim opazil tudi mapo z napisom »Mladi plamen«.

Začudil sem se, saj ta list že precej let ne izhaja več. Premagala me je radovednost, pa sem odprl mapo: v njej je bilo... »Dejanje«. Porabili so kar prejšnjo mapo »Mladega plamena« zanj.

Nasmehnil sem se, ko sem videl to »moderno« revijo v stari obleki. Vsekakor zelo zanimivo, ali ne?

### POPOLNI ODPUSTEK ZA ONE, KI DOBE BLAGOSLOV PO RADIU

Nedavno je sv. stolica rešila vprašanje, o katerem so katoliški moralisti mnogo razpravljali, namreč vprašanje, ali dobijo poslušalci radija popolni odpustek, kadar sv. oče podeli svoj blagoslov po radiu. Sveta stolica je odločila, da popolnega odpustka ne dobe samo tisti, ki so telesno prisotni pri podelitvi blagoslova, ampak tudi tisti, ki papeški blagoslov dobe po radiu.

### »PROFESOR MAMLOCK«

Kot najmočnejši film proti nacizmu je veljal ruski boljševiški film »Profesor Mamlock«. Zaradi svoje učinkovite propagande je bil v Angliji prepovedan, ko so se še bali Nemčiji zameriti.

Sedaj je pa v Angliji dovoljen, medtem ko ga je v sovjetski Rusiji oblast odstranila s programov.

se opaža, da verski vpliv menišтва postaja močan.

Na severu in na jugu sem videl povsod cerkve, ki so se gradile. Miloščina orientu in mnogi dobrotniki iz Amerike dajejo možnost, da se znova dvigajo razvaline, ki so se nakopičile v stoletjih preganjanja.

V Bagdadu so ameriški jezuitje ustanovili velik zavod, ki napreduje od leta do leta.

Ta dežela, ki je v davni bili kakor raj, ena od žitnic Evrope, se je spremenila v žgočo puščavo. Mogla bi rediti 40 do 45 milijonov prebivalcev, pa je v njej ljudstva le 4 do 5 milijonov. Vlada si prizadeva s hvalevrednimi napori, da bi obnovila namakanje polj, ki bo zemlji vrnilo rodovitnost.

Prav tako, kakor bo puščava nekega dne vzevela, tako bo katoliška Cerkev zopet našla sijaj starih časov, kajti Bog hoče zveličanje vseh ljudi.

# Univerze kot komunistične celice v USA

Moskovska propaganda je razpredla svoje mreže po vsem svetu. V vsaki državi ima svoje sekcije in oddelke in za vsako državo tudi posebne metode dela. V Ameriki je delo komunistov še posebno aktivno.

Središče in izhodišče te propagande je sovjetsko poslanstvo v Washingtonu. Plodovi te dejavnosti v politiki so razne trgovinske pogodbe. Inturist-propaganda zelo spretno mami bogate ameriške potnike, jih zvalja v Rusijo in jim v razorani Rusiji kaže Potemkimove vasi.

Propaganda najbolj deluje v srednjem stanu. Med delavstvom ni tako močna, ker je ameriškega delavca zelo težko pridobiti za boljševizem. Vzrok za to nedozetnost ameriškega delavca za boljševizem je dejstvo, da so delavci v Ameriki mnogo bolj plačani kot v sovjetski Rusiji. Zato nimajo interesa, delati prevrat v korist diktature proletariata.

Politični značaj ima danes komunistična akademska mladina. Akademski mladenec je namreč stebler komunizma. Akademiki so pionirji komunizma v Ameriki, ne pa delavci. Kot v Rusiji ne smemo iskati jedro marksizma v delavskem gibanju, ampak v propadajočem intelektualizmu, ki je hotel ali nehoté sprejel materialistično razlago zgodovine in s tem pripravil pot komunizmu, tako je tudi v Ameriki izvor komunizma med akademskimi izobraženci.

Akademska mladina v USA se še vedno ponaša z ideali francoske revolucije. Komunizem se naslanja na njene ideje in skušnje. Med akademiki vrše propagando in jih prepričujejo, da je samo in edino komunizem nosilec »ljudskih idealov«, da je v njem izpolnitev prastarega človeškega sna in da je samo z njim mogoče doseči svoje cilje. Vse drugo je destruktivno, samo komunizem vsebuje konstruktivne elemente. V teh krogih o diktaturi proletariata nikoli ne govorijo. Propaganda se omejuje na to, da slavi »uspehe Sovjetske Unije«, in rdeči srp služi tudi tu kot zelo dobro propagandno sredstvo. Dalje se med študenti vrši propaganda proti tipično ameriškem nazoru o neenakosti ras in za tolerantnost do komunizma.

Nosilci propagande so akademska društva in klubi. Ti prirejajo čajanke, igre in meetinge, na katerih se silno pretkano začnajo politični razgovori, katerih pravi cilj so v začetku prikriti, pozneje pa vse bolj očitni. Na teh prireditvah zbirajo denar za žrtve »fašističnega terorja«. Na te prireditve je dovoljen

vstop vsem rasam. Tu se morejo sestajati črnici, Kitajci, Havajci in židje, katerim je bil pred desetimi leti dostop na take prireditve prepovedan.

Obstojijo tudi organizacije za politične debate. V njih vlada čisto diktatorska propaganda. Ako se zgodi, da se pojavi kakšna protikomunistična opozicija, se diskusija takoj prekine. Kdor se upre tej duhovni diktaturi, temu prepovedo govoriti in pisati.

V začetku zimskega semestra leta 1937.-38. so priredili komunistična dijaška društva ob izbruhu spora na Daljnem vzhodu velika protestna zborovanja in zahtevala bojkot japonskega blaga. Gideonse, profesor univerze v Chicagu, je na nekem svojem predavanju označil ta bojkot kot silno škodljiv za ameriški izvoz na Japonsko. Drugi dan so ga zato izžvižgali.

Komunistični akademiki se dele na staliniste in trockiste. Trockistov je manj in se zanimajo samo za teoretična vprašanja.

Govorniki, ki predavajo na njihovih prireditvah, so navadno odlični dialektiki, dobro poučeni o komunističnem nauku. Ti so navadno črnici ali drugi nebelci, ki propagirajo enakost ras.

Tudi v akademskem življenju igrajo najvažnejšo vlogo židje. Razna židovska dijaška društva, razni »Jewish Student Clubs« so se polastila vodilnih mest na univerzah. Tako je n. pr. urednica zelo razširjenega dijaškega lista »Daily Maroon« neka židinja, ki je izrazita skrajna komunistka. Vsi komunistični listi vrše zelo dobro prikrito propagando. Hvalijo nekatere profesorje, o drugih popolnoma molče, nekatere pa, ki so sumljivi zaradi »fašizma«, strahovito napadajo.

Na velikih ameriških univerzah je mnogo več židov kot v Varšavi ali v Bukarešti. Čim večja in odličnejša je univerza, tem več je židov na njej. Na univerzi v Chicagu je židov 70% vseh slušateljev. Na nekaterih fakultetah so skoraj vsi slušatelji židje: Na pravni jih je 90%, na medicinski 80%, na ekonomski in finančni 90%. Zato je univerza v Chicagu izrazito komunistična. V večjih knjižnicah se dobe vsa Leninova dela in komunistični spisi sploh, toda nobenega desničarskega. Tako duhovno vodstvo navidezne demokracije prehaja v duhovno diktaturo.

Univerze tako postajajo komunistična središča, iz katerih se pod videzom tolerance vse bolj širi komunizem.

## NOVO POGANSTVO IN BREZBOŽNIKI

Centralni svet boljševiških brezbožnikov je pred kratkim rešil načelno vprašanje, ali je pristaš nemškega novopoganstva lahko član boljševiške brezbožniške organizacije.

Gre za nekega Nemca, ki je prišel v Rusijo iz Nemčije, kjer je prej pripadal nemškemu svobodnomiselnemu gibanju (Freidenkerbewegung). Svoj pristop je utemeljeval s tem, da je v 3. rajhu po razpustitvi marksističnega svobodnomiselnstva le še ena možnost za brezbožnike, namreč ta, da se priključi novopoganstvu, kajti ta se bori proti religiji.

Moskovski brezbožniki so to argumentacijo priznali in kandidatu dovolili sprejem med boljševiške brezbožnike.

Ta pomembna »načelna« rešitev je padla še pred političnim zblizanjem med Nemčijo in Rusijo!

## TEDEN RELIGIOZNE KULTURE

Od 1. do 8. septembra so italijanski akademiki že četrtrič priredili »Teden religiozne kulture«. Vršil se je v domu sv. Romualda pri Camaldoli. Glavni predmet je bil: Osnove sv. Cerkve in njeno bistvo. Pečali so se z njim v šestih predavanjih najodličnejši italijanski teologi. Vsi govorili so obravnavali poslanstvo Cerkve v današnjem času. Pri tem pa so bila vzeta v pretes še sledeča vprašanja: Cerkve v življenju nekrščanskih mislecev, ki še živijo; Cerkve in napredek; avtoriteta in svoboda; zedinjenje sodobnih teženj; elementi katolicizma v ločenih cerkvah in veroizpovedih; dogma in svetost; liturgična ali privatna pobožnost itd. Vsi udeleženci so se vsak dan udeležili sv. maše, molili cerkveno uro in imeli večerna premišljevanja.

To prireditev je pozdravil tudi sv. oče, ki je vodil tečaja msgr. Adrianu Bernareggiu, škofu iz Bergama, pisal sledeče besede: »V tem zgodovinskem trenutku, ko Cerkve stiskajo razne nevarnosti in ko se je treba potegniti za njen nauk, njeno moralo in neovirano izvrševanje njene nadnaravne službe, je posebno želeli, da njeni sinovi natančno in podrobno preučijo bistvo sv. Cerkve, njen izvor in njeno poslanstvo.

## ŠKOF BEAUSSARD O GENERALU FRANCU

Msgr. Beaussard, pariški pomožni škof, ki je pred kratkim šel na potovanje po Španiji, je objavil v »Journal des Débats« izjavo, ki mu jo je dal general Franco: »Odločen sem, da katolicizmu vrnem atribute socialnega suverena. Hočem postaviti novo Španijo na dva temelja, na temelj dela in temelj družine.«

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).